

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของโปรแกรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหาต่อภาวะซึมเศร้าของคนพิการ

ผู้เขียน นางสาวพัชรี วัฒนาเมธี

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. พรรษา	เศรษฐบุปผา	ประธานกรรมการ
อาจารย์ชัชวัญพนมพร	ธรรมไทย	กรรมการ

บทคัดย่อ

ภาวะซึมเศร้าในคนพิการเป็นปัญหาสุขภาพจิตที่มีผลกระทบอย่างมากทั้งต่อตัวคนพิการ ครอบครัวและสังคม การช่วยเหลือเพื่อลดภาวะซึมเศร้าจึงมีความสำคัญ และการฝึกทักษะการแก้ปัญหาน่าจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยเหลือคนพิการที่มีภาวะซึมเศร้าได้ การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหาต่อภาวะซึมเศร้าของคนพิการ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 36 คน จากศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการหายาดฝน ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2549 แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดย กลุ่มทดลองได้รับการฝึกทักษะการแก้ปัญหา กลุ่มควบคุมได้รับการดูแลและฝึกอาชีพตามปกติของสถานที่ทำการศึกษา เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป 2) แบบประเมินภาวะซึมเศร้าของเบ็ค (Beck Depression Inventory I [BDI-IA]) ซึ่งแปลและทดลองใช้โดยมุกดา ศรียงค์ มีค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .82 และ 3) โปรแกรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหาที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากโปรแกรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหาของ ฮาเวอร์แคมป์ และคณะ (Haverkamp et al., 2004) ที่พัฒนาตามแนวคิดของ เดอ ซูริลลา (D'Zurilla, 1988) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียววัดซ้ำ (One-way repeated analysis of variance) และสถิติทดสอบค่าทีชนิด 2 กลุ่มอิสระต่อกัน (independent t-test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. คนพิการในระยะหลังการฝึกโปรแกรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหาและระยะติดตามผลการฝึกโปรแกรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหา 2 สัปดาห์ มีคะแนนเฉลี่ยของภาวะซึมเศร้าต่ำกว่าในระยะก่อนฝึก โปรแกรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และระยะหลังการฝึกกับระยะติดตามผลการฝึก โปรแกรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหา 2 สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. คนพิการกลุ่มที่ฝึกโปรแกรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหา มีคะแนนเฉลี่ยของภาวะซึมเศร้าต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ฝึกโปรแกรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหาในระยะหลังการฝึกโปรแกรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. คนพิการระหว่างกลุ่มที่ฝึกโปรแกรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหา มีคะแนนเฉลี่ยของภาวะซึมเศร้าต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ฝึกโปรแกรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหาในระยะติดตามผลภายหลังการฝึก โปรแกรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหา 2 สัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการฝึกทักษะการแก้ปัญหาสามารถลดภาวะซึมเศร้าของคนพิการได้ ดังนั้น การฝึกทักษะการแก้ปัญหาน่าจะเป็นทางเลือกหนึ่งที่บุคลากรในทีมสุขภาพสามารถนำไปใช้ลดภาวะซึมเศร้าระดับเล็กน้อยถึงปานกลางในคนพิการ เพื่อป้องกันการเกิดภาวะซึมเศร้าที่รุนแรงและเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนพิการให้ดียิ่งขึ้น

Thesis Title Effect of Problem-solving Skills Training Program on Depression Among Disabled Persons

Author Miss Patcharee Wattanamatee

Degree Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Thesis Advisory Committee

Lecturer Dr. Hunsu Sethabouppha Chairperson

Lecturer Kwaunpanomporn Thummathai Member

ABSTRACT

Depression in disabled people is a mental health problem that impacts tremendously on the disabled person themselves, their family, and society. Thus an intervention to reduce depression is important. Problem-solving skills training program is one of the alternative interventional strategies that can be utilized to reduce depression in disabled people. The purpose of this quasi-experimental research was to examine the effect of problem-solving skills training program on depression among disabled persons. Thirty-six subjects from Yardfon Vocational Rehabilitation Center for the disabled were purposively selected and equally assigned into experimental and control group during October to December, 2006. The experimental group received problem-solving skills training while the control group received usual care and occupational training provided in the normal setting. The research instruments consisted of 1) the Recording Form 2) the Beck Depression Inventory I (BDI-IA) translated into Thai by Mukda Sriyoung, reliability was obtained by using Cronbach's coefficient and was .82 and 3) the Problem-solving Skills Training Program modified by the researcher based on Haverkamp et al.'s program (2004) and D'Zurilla's concept (1988). Data were analyzed using descriptive statistics, one-way repeated analysis of variance, and independent t-test design.

The results of this study revealed that:

1. Directly after receiving the problem-solving skills training program and two weeks after, disabled persons in experimental group had a significantly lower score of depression than before receiving the problem-solving skills training program at a level of .001. After receiving the problem-solving skills training program, disabled persons in experimental group had a significantly lower score of depression than before receiving the problem-solving skills training program, at a level of .01.

2. Disabled persons in experimental group directly after receiving the problem-solving skills training program had a depression score statistically and significantly lower than that of the control group, at a level of .05.

3. Disabled persons in experimental group two weeks after completing the training had depression score statistically and significantly lower than that of the control group, at a level of .05.

The results of the study indicated that problem-solving skills training could reduce depression in disabled persons. Therefore problem-solving skills training could be an alternative way to help reduce depression in disabled persons, for preventing severe depression and enhancing their quality of life.